

WILLEM HOOGEVEEN KUNSTENAAR

WERKEN TUSSEN POLDER EN MAATSCHAPPIJ

NUMMER 6 - 24 Tulpenmozaïeken - Fantasie en Werkelijkheid

Colofon

Deze boekjes worden uitgegeven door *stichting Luchtkastelen, de Kunstenaars Vereniging Flevoland* en *stichting De Zijderups*.

De boekjes komen onregelmatig uit.

De boekjes kosten €10,- per stuk, inclusief porto en zijn te bestellen via de administratie.

Rekeningnummer Luchtkastelen:
NL81 SNSB 0928 4204 26

Redactie:
Hein Walter

Administratie
heinwalter@tiscali.nl
06 51924882

Woord vooraf

Willem Hoogeveen heeft een enorm oeuvre achtergelaten! Groot werk, klein werk, objecten, schilderijen, schetsen. Daarnaast is er een groot archief vol krantenberichten en artikelen. We willen die nalatenschap beetje bij beetje ontsluiten. Dat doen we door het publiceren van deze boekjes. Die worden in kleine oplage gedrukt; we zetten ze ook op de website van de KVF: www.flevokunst.nl

Dit is het zesde nummer. Centraal staan de 24 tulpenmozaïeken die Willem in het voorjaar van 2000 realiseerde op de taluds van de stadsgracht van Emmeloord en die tijdens het Tulpenfestival te zien waren. Het was een enorme organisatie waaraan boeren en leerlingen van het Groenshorstcollege kostenloos meewerkten.

Het bijzondere van dit project is, naast de vele handen die eraan meewerkten, dat veel van de onderwerpen uit Willems oeuvre hierin een plek hebben gevonden. Dit project zou je kunnen beschouwen als een blauwdruk van zijn kunstenaarschap. Mensfiguren, varkens, het pionieren, de directe omgeving van Emmeloord, de polder, scheppen, de wind, ladders, ze komen er allemaal in voor. En dan natuurlijk de tulpen!

Fantasie en werkelijkheid, dat was het thema van het project. Ook die woordencombinatie is Willem ten voeten uit. De overweging op de eerste pagina's schreef hij zelf.

JannieKeuper/Hein Walter

Tulpenmozaïeken, moet dat nou?

Kees Kleefstra aan de telefoon: "We willen dit jaar weer 24 tulpenmozaïeken aan de grachtkant neerleggen in Emmeloord, net als zo'n twintig jaar geleden. Scholieren van het Groenshorstcollege helpen met het insteken van de tulpen. Mijn vraag is: wil jij hiervoor de tekeningen maken?" "Wat is het thema", vraag ik.

"Holland en dan denken we aan bijv. de Deltawerken, Euro 2000 (voetbal), belangrijke dingen in ons land."

"De vorige keer was er ook reclame bij, hoe is dat deze keer?"

"Als er mogelijkheden zijn, moeten we dat zeker meenemen."

We spraken af elkaar een week later te zien. Ik zou erover nadenken.

Tulpenmozaïeken, moet dat nou, dacht ik. Ik herinnerde me van twintig jaar geleden mozaïeken van de twaalf provinciewapens met evenveel reclameborden. Oubollig vond ik het en de reclame vreselijk opdringerig. Het thema is nu Holland, de highlights, daar heb ik niks mee, veel te voorspelbaar en ik moet niet denken aan die reclame ertussen. En het is erg veel werk. Maar stel je voor, 24 werken in het centrum van Emmeloord, fantastisch. En honderddertig scholieren die helpen met het insteken, da's gezellig als het ook nog een beetje mooi weer is. En er gebeurt iets; sfeer, drukte en leven. Dat is beter dan die borden aan de rand van Emmeloord dat het hier bruist en het is weer uitgestorven.

Een week later

De bel gaat. Kees Kleefstra op de stoep met een bos tulpen. Mooie rooie. Ik vertelde dat ik erg veel moeite had met het thema en er vanaf wilde zien. Kees maakte duidelijk dat het thema een eerste idee was, maar er eigenlijk van alles mogelijk is en reclame er niet tussen hoeft. Ik had geen argumenten meer om het niet te doen. Wat wel blijft is dat het erg veel werk is, maar nu wel leuk. Ik kreeg de ruimte om iets te verzinnen als er maar frisheid en vrolijkheid in zit. In mijn gedachten moest het ook iets met de Noordoostpolder te maken hebben. Aan de slag dus.

Fantasie en werkelijkheid

Welke kant uit denken? De dagelijkse werkelijkheid is vaak erg saai en grijs en in de kranten kwam ik ook geen bruikbare thema's tegen. Dan zelf maar iets fantaseren. Wegdromen kan erg mooi zijn, je kunt op de meest schitterende ideeën komen, maar het moet ook een beetje met beide voeten op de grond staan, zo dacht ik. Je moet iets waar kunnen maken. Ah, de Noordoostpolder was ook ooit een fantasie, ruim honderd jaar geleden, maar wel waar gemaakt. Als dat kan zijn er meer praktische luchtkastelen te verzinnen. Het thema was geboren; fantasie en werkelijkheid. 24 mozaïeken waarin aardse dingen verbeeld worden, maar ook fantasieën. En de kijker? Die kan van de plaatjes zelf een verhaal bij elkaar verzinnen.

Willem Hoogeveen

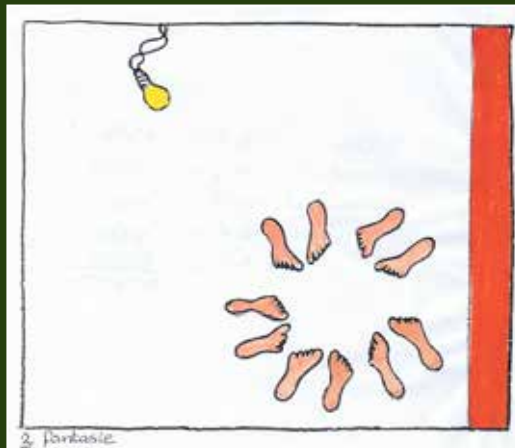
De serie begint natuurlijk met de zee. De klei van de polder herinnert zich nog goed dat het water hier stroomde. Willem blijft ons daaraan blijven herinneren.

Achterop elke schets staan de verhoudingen van de kleuren en de hoeveel tulpenkoppen die er voor nodig zijn.

Willem heeft getekend en gerekend.

1. Zee

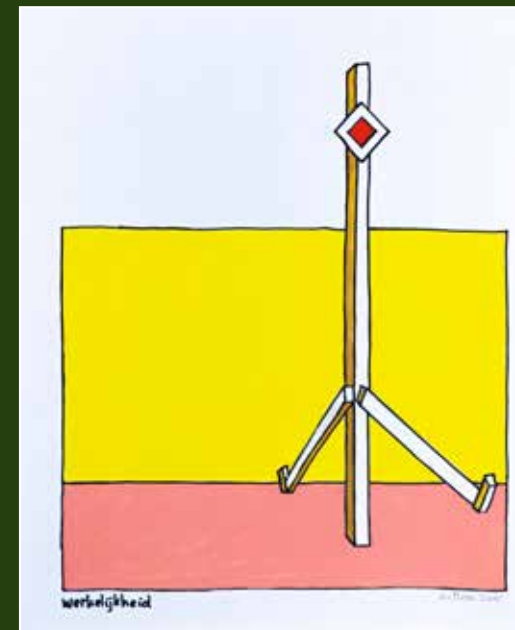
Warmgeel	7	6300
Wit	1,5	1450
Paars	22	19800
Totaal		27550

2. Fantasie

Rose	2,5	2250
Warm rood	2,5	2250
Warm geel	0,25	225
Paars	0,5	450
Wit	25	22500
Totaal		27675

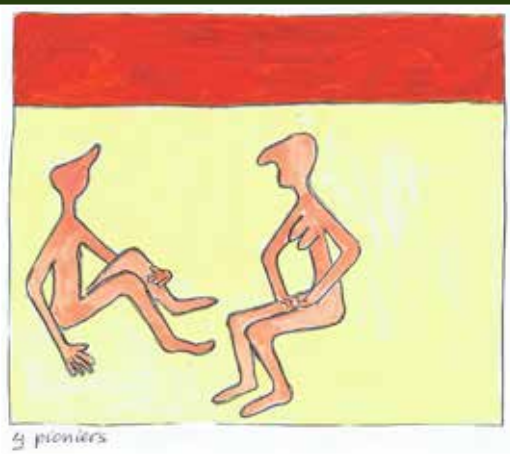
In Willems relatie heb je eerst de fantasie en de werkelijkheid volgt op de voet. Deze twee werelden kunnen niet zonder elkaar. Het peertje staat voor de ideeën en de voeten staan voor de voeten op de aarde. Het oranje vlak rechts: door afbakening ontstaat ruimte.

3. Werkelijkheid

De tekening die gebruikt is en waar op de achterkant de aantallen bloemen staan... zit niet in de map. Toeval natuurlijk! Of heeft het lot ervoor gezorgd dat juist de werkelijkheid verdwenen is. Maar gelukkig vonden we een exemplaar op groot formaat! Deze tekening heeft Willem in 2000 cadeau gedaan aan de hoofdsponsor van het evenement (zie krantenartikel op pag. 33)

Willem verbeeldt de werkelijkheid met een verkeersbord. In de wereld van het verkeer past inderdaad geen fantasie! Dat zou ongelukken veroorzaken. Wat opvallend is, is dat het verkeersbord als enige tekening uit het kader steekt. De kop van het verkeersbord kan klaarblijkelijk binnen de fantasie niet goed overleven.

4. Pioniers

Warm rood	7	6300
Roze	4	3600
Eigeel	20	18000
Paars	0,7	630
Totaal		28530

Willem voelde zich verwant aan de pioniers. En dan bedoelt hij altijd de mannen die in de klei hebben gewerkt om ons poldergebied droog te leggen. Maar hier lijken de pioniers Adam en Eva te zijn, de twee die de wereld hebben verkend. Ook hier een vlak. Daardoor ontstaat er een horizon, ruimte, perspectief... de toekomst. Onze toekomst ligt daar.

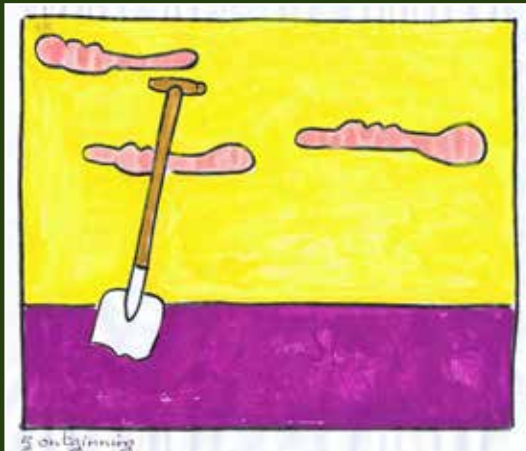
5. Schaft

Voor de oplettende kijker: 5 en 6 zijn verwisseld. Willem heeft dat gedaan. In het fotoboek zit nummer 6 voor 5! Hij realiseerde zich misschien later dat de architecten eerst komen en dan de ontginning.

Warm geel	19	17100
Warm rood	7,5	6750
Wit	4	3600
Paars	0,5	450
Creme geel	0,25	225
Totaal		28125

Schaft! Een woord dat is verbonden met bouwvakkers! In hun etenspauze worden de broodtrommels met boterhammen leeggegeten. Je zou daar mokken bij verwachten, maar Willem koos voor nette koffiekopjes; daardoor kom je niet in de schaftkeet, maar in een gebouw. Het gebouw waar architecten de plannen tekenden.

Het oranje vlak is hier de tafel geworden.

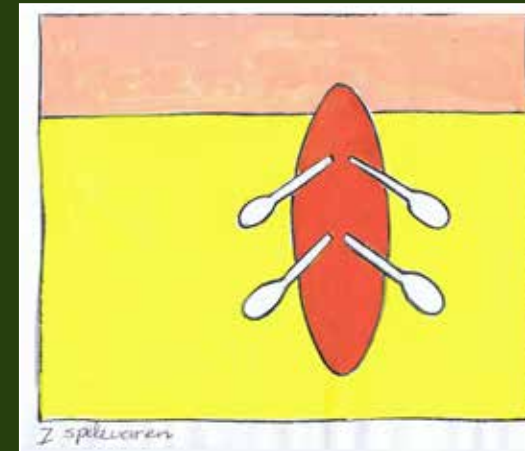

6. Ontginning

Roze	2	1800
Wit	1	900
Creme geel	0,5	450
Warm geel	18	17100
Paars	9	8100
Totaal		28350

Ontginning, het begin van het polderleven. De architecten hebben hun werk gedaan, nu breekt de periode aan van het zware werk, de blaren op de handen van het scheppen.

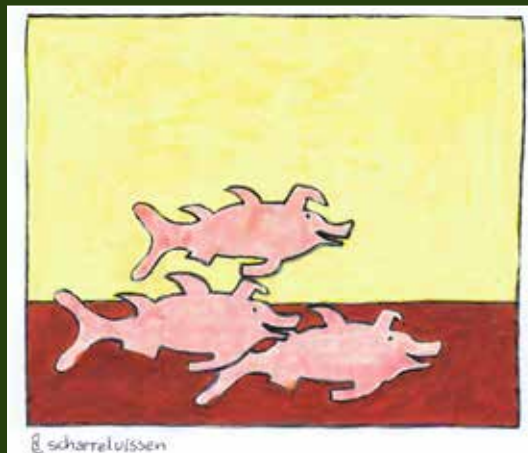
De wolken spelen een belangrijke rol in de compositie, zoals de wolken op het land ook een belangrijke rol spelen: zij zorgen voor het broodnodige water.

7. Spelevaren

Eigeel	19	17100
Roze	6	5400
Wit	1	900
Warm rood	3,5	3150
Paars	0,5	900
Totaal		27000

Spelevaren betekent voor de lol een beetje rondobberen, met een bootje op het water. Het is de tegenhanger van hard werken. We moeten het land ontwikkelen, maar laten we daarbij de ontspanning niet vergeten!

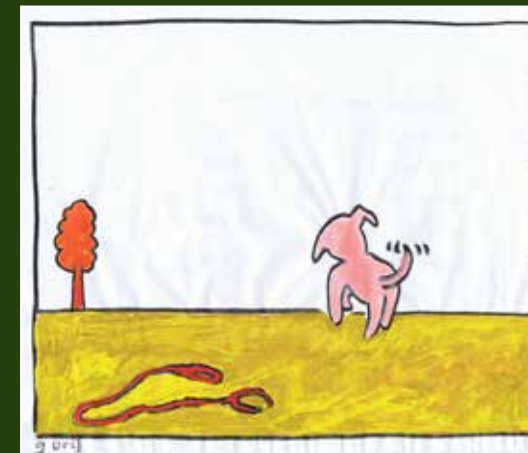
Roze	8100
Paars	630
Donkerrood	3600
Eigeel	15300
Totaal	27630

Scharrelvissen noemt Willem deze dieren. Half vis, half varken! Ze dartelen vrolijk door het leven.

De ondergrond is bruin, geen blauw! Als er blauwe tulpen zouden zijn, had hij voor de bodem misschien wel die kleur gekozen.

En wat betreft het rekenwerk: hij heeft achterop maar één reeks getallen geschreven.

8. Scharrelvissen

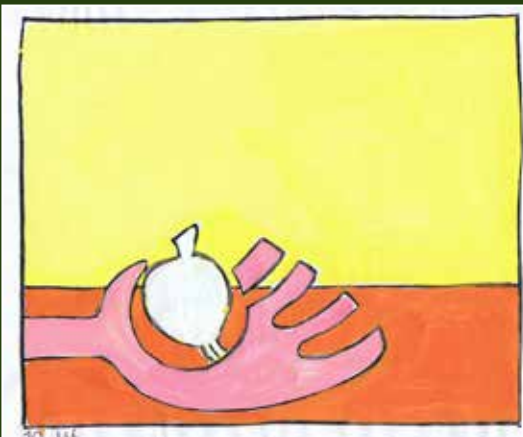

Donkerrood	0,5	450
Oranje	1,5	1350
Roze	2	1800
Paars	0,7	630
Wit	18	16200
Creme geel	8	7200
Totaal		27630

Je weet pas goed wat vrijheid is, als je ervaren hebt om vast te zitten. Hoe kun je dat beter laten zien dan een hond die los is van de riem.

De andere partner van de hond is de boom. Om tegen aan te piesen. Tegelijk is het een zelfportret! Willem bleef altijd een jonge hond. En hij raadt het ons aan om dat ook te blijven.

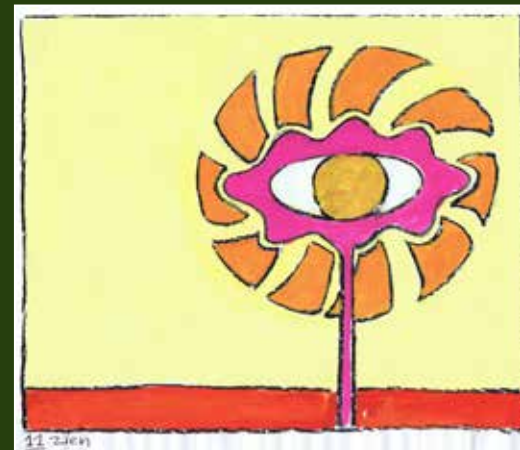
9. Vrij

Eigeel	18,5	16650
Oranje	6	5400
Paars	1,5	1350
Wit	1	900
Roze	5	4500
Totaal		28800

Ui... een Hollands ding, zou je denken, maar het internet praat ons even bij: "Uien komen van oorsprong uit het Midden-Oosten: de streek van Iran tot West-Pakistan en het aangrenzende zuidelijk Rusland. Via Mesopotamie is de ui waarschijnlijk in Klein-Azie geïntroduceerd. In het oude Egypte is de ui zeker al 5000 jaar lang een belangrijk voedingsmiddel." Maar nu ze hier zijn... de Noordoostpolder kan niet zonder.

10. Ui

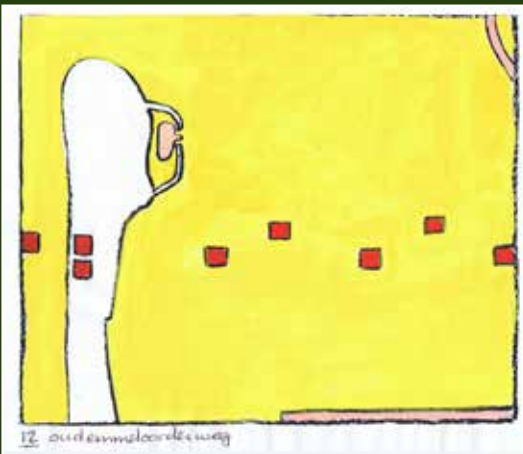

Eigeel	15	13500
Warm rood	3	2700
Oranje	5,5	4950
Paars	5,5	4950
Wit	1	900
Warm geel	1	900
Totaal		27900

Het oog staat logischerwijs symbool voor zien. Hoog boven de horizon staat het oog, om te zien, om te waken, om te ontdekken, om te controleren misschien ook. Scheppende mensen, kunstenaars, kunnen niet zonder zien. Dus begrijpelijk dat Willem het oog niet vergeet. De vormgeving doet overigens wat denken aan die andere Schepper... God. Wel net iets anders. Daar zit het oog in een driehoek.

11. Zien

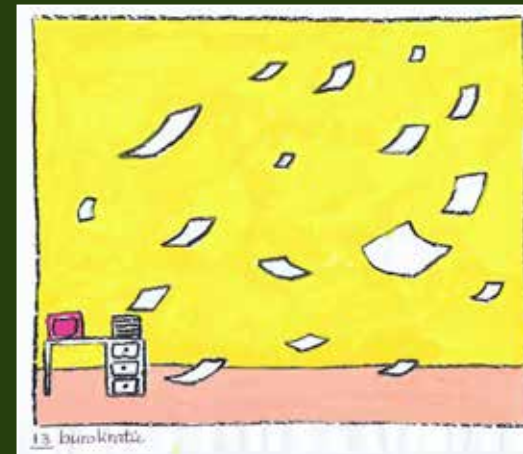

12. Oud Emmeloorderweg

Roze	1,5	1350
Warmrood	0,5	450
Wit	4,5	4050
Eigeel	24	21600
Paars	1,2	1080
Totaal		28530

De rode vierkanten staan voor boederijen aan de Oud Emmeloorderweg. Een eerbetoon aan de boeren die de tulpen hebben geleverd.

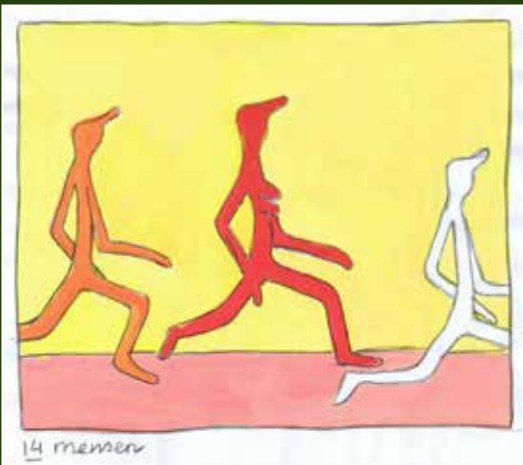

13. Burokratie

Roze	3,5	3150
Eigeel	22	19800
Wit	2	1800
Paars	3,5	3150
Totaal		27900

Geen bureaucratie, maar burokratie! Willem was van de nieuwe spelling! Tegen de regelratten en archivarissen. Laat waaien die papieren, gooi open die kasten, de wind weet wel raad met documenten.

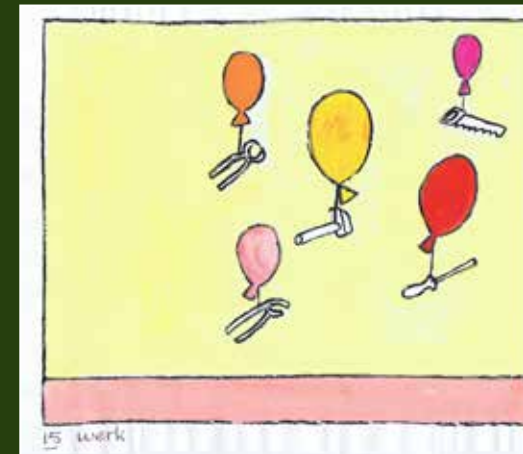
Wie de schoen past trekke hem aan, zal hij gedacht hebben. Waarschijnlijk werd zijn goede raad in de wind geslagen.

14. Mensen

Hier zaten de berekeningen van de bloemen niet bij.

Mensen zijn altijd in beweging. Ze rennen! Met hun neus in de wind richting... ja, naar wat? Naar de toekomst? Naar de dingen die ze willen hebben misschien? Het leven wordt wel eens beschouwd als een ratrace. De witte loopt voorop en is al half uit beeld. In het midden rent in dit beeld de rode vrouw. Als we deze drie figuren in deze volgorde naar het erechavot zoden verplaatsen, dan zou de rode vrouw op nummer 1 staan, de oranje figuur op 2 en de witte op 3.

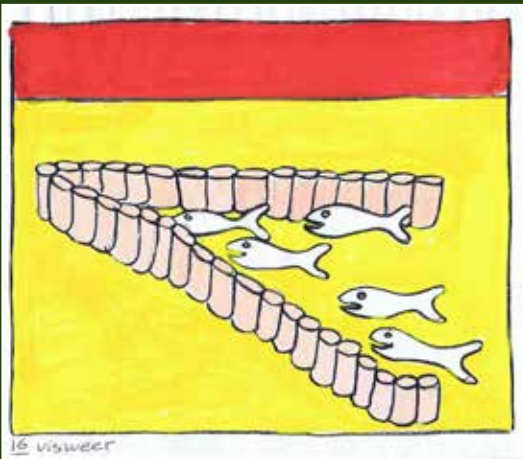
15. Werk

Roze	3,5	3150
Rood	1	900
Paars	1,5	1350
Warm geel	1	900
Oranje	0,5	450
Wit	1	900
Eigeel	22	19800

Totaal 27450

Wat is werk? Willem dacht dan vooral aan arbeiderswerk, werk dat je met de hamer doet, de nijptang, etc. Daar lag immers ook zijn oorsprong. Er hangt geen pen aan de ballon, geen typemachine, geen strijkijzer.

Je moest werk volgens hem wel licht houden, splendorwijs beoefenen.

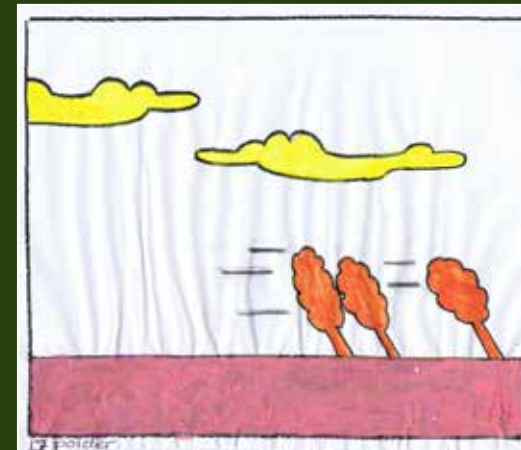
16. Visweer

Warm rood	6	5400
Lichtgeel	13	11700
Roze	5,5	4950
Wit	2	1800
Paars	3,6	3240

Totaal 27090

Dit beeld is raadselachtig en het vergt wat omdenken. Zwemmen de vissen in een fuik of drijven ze achter een barrière? Als je naar de lachende gezichten kijkt van de vissen, dan lijken zij te denken dat ze de vissers te slim af zijn.

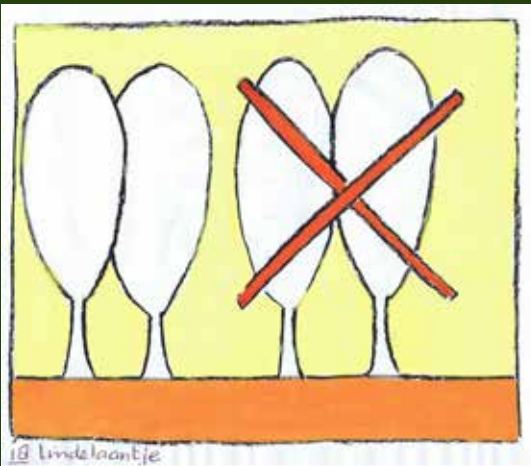
Het woord 'visweer' is een woord vanuit het perspectief van de mens. Willem kiest voor het perspectief van de vis.

17. Polder

Roze	6	5400
Oranje	2,5	2250
Wit	19	17100
Licht geel	2,5	2250
Paars	1	900

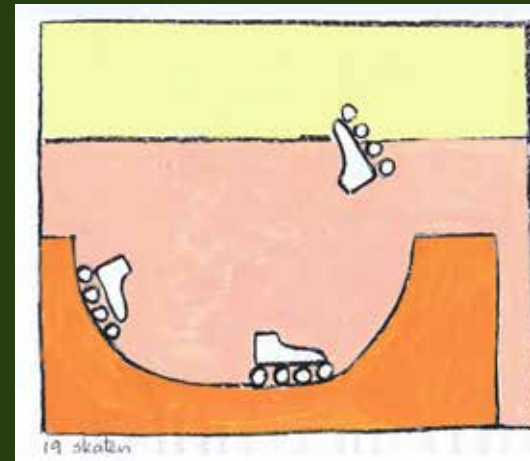
Wie wel eens in de polder fietst, die weet dat de wind hier vrij spel heeft. Willem kiest hier voor het polderland-schap zonder mensen. Voor de bomen en de wolken is de wind ook heftig! De bomen houden vol, blijven staan, maar ze kunnen ieder moment omvallen.

18. Lindelaantje

Warm rood	1,5	1350
Wit	16	14400
Lichtgeel	7	6300
Oranje	4	3600
Paars	2	1800
Totaal		27450

Elk dorp kent wel een Lindelaan. Die naam komt natuurlijk van de prachtige linden die daardan staan! Alleen lijkt dat in dit geval niet meer zo te zijn. Er staan momenteel nog maar bomen aan één kant. Was dat eerder anders? Zou Willem daar een statement over hebben willen maken?

19. Skaten

Oranje	9,25	8025
Roze	12,5	11250
Wit	2,5	2250
Paars	1	900
Eigeel	8	7200
Totaal		29925

Op een skatebaan heb je oog voor de sprongen die kinderen maken, de salto's, het heen en weer rollen in de halfpipe. Willem heeft hier de bewegingen tot in de kern teruggebracht - de drie skates vertellen subtiel en precies het verhaal, in de vorm van een pictogram.

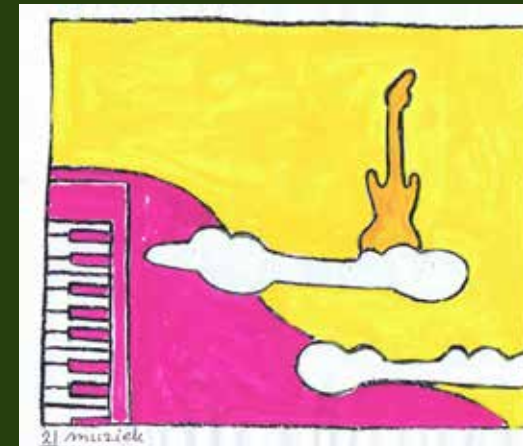

20. IJsselooog

Warm rood	3	2700
Lichtgeel	17	15300
Paars	2	1800
Wit	8	7200
Warm geel	1	900

Totaal 27900

IJsselooog ligt in het Ketelmeer. Het is een kunstmatig eiland dat tot doel heeft verontreinigd slib uit de bodem van het meer te bergen. Een soort wc dus.

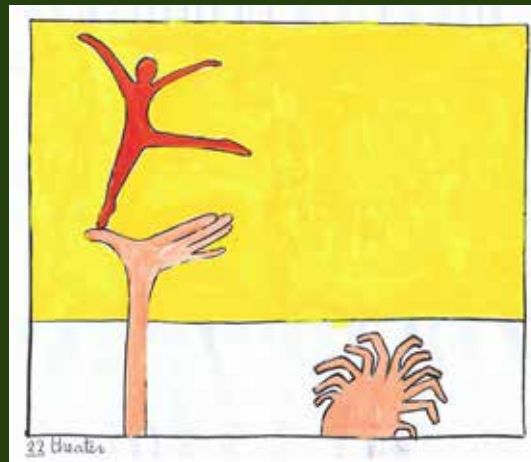
21. Muziek

Warm geel	17 m ²	15300
Wit	5 m ²	4500
Paars	8,2	7380
Oranje	1	900

Totaal 28080

Onze wereld kan niet zonder muziek. In geen enkele periode was muziek zo'n essentieel deel van ons leven als in onze tijd. En Willem was het daar helemaal mee eens. In zijn luchtkasteel klinkt altijd muziek.

En de berekeningen... hier schrijft hij voor het eerst m² bij de getallen. Voor elke vierkante meter waren 900 tulpen nodig.

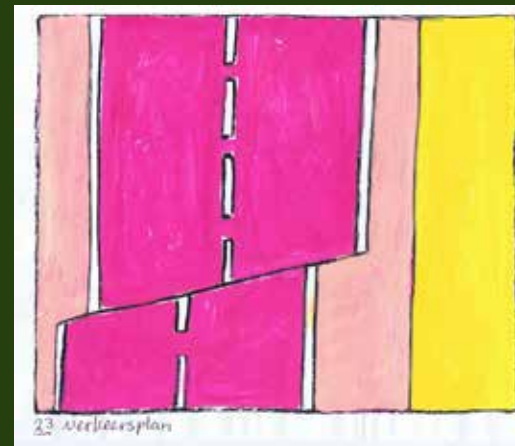

22. Theater

Lichtgeel	19 m ²	17100
Warm rood	1 m ²	900
Roze	3 m ²	2700
Paars	1,3 m ²	1170
Wit	6 m ²	5400

Totaal 27270

Dat theater niet vanzelfsprekend is, dat hebben we in de coronatijd wel begrepen... maar zo'n situatie was in 2000 niet voor te stellen. De dans en iedereen op het toneel droegen we op handen, ...of zouden we op handen moeten dragen. Maar je moet in de zaal wel altijd iemand voor je dulden. Dat sommige mensen springerig haar hebben, valt dan pas op.

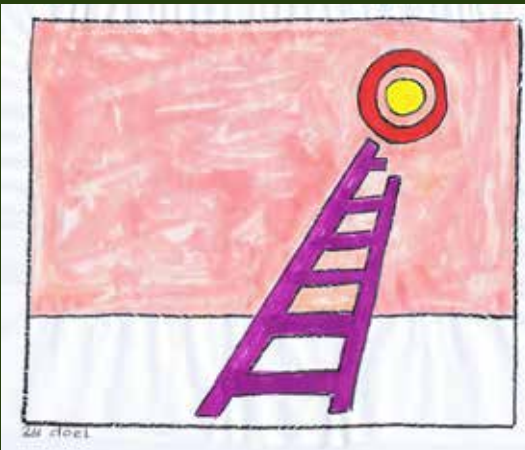

23. Verkeersplan

Paars	16	14400
Roze	7,5	6750
Warm geel	6	5400
Wit	1,5	1350

Totaal 27900

Verkeer en verkeerd scheelt maar één letter. In de gemeenteraad van de NOP zijn de meningen vaak verdeeld. De ene partij vindt het verkeersplan een goed idee, de ander vindt het conceptverkeerd. De gedachtenwegen sluiten, als het ware, niet goed op elkaar aan.

24. Doel

Warm geel	0,5	450
Warm rood	0,75	675
Paars	4,5	4050
Wit	7	6300
Roze	18	16200

Totaal 27675

Wat is het doel in leven? Hogerop komen? Het hoogste wat een mens kan bereiken is wonen in met je hoofd in de zon, altijd licht, warm en zonnig.

De ladder en de rode en gele cirkels vormen samen weer een wandelende figuur. Het doel is hoger of verder komen, lijkt deze mozaïek ons te vertellen, zo vind je het geluk en de liefde.

Commissie Nacht van Oranje bedankt haar mozaïeksponsors!

Hoofdsponsor:

woningbouwvereniging
noordoostpolder

ING BANK

Medesponsors:

Kab &...

Droomwerelden van Willem Hoogeveen in 24 tulpenmozaïeken

Fantasieën in nuchtere polder

(Van één onzer verslaggevers)

EMMELOORD - Vierentwintig tulpenmozaïeken sieren vanaf volgende week de stadgracht van Emmeloord. De beelden tonen tal van polderkarakteristieken, vermengd met een grote dosis fantasie van polderkunstenaar Willem Hoogeveen. Hij hoopt zo de fantasie van de kijker te prikkelen.

Hoogeveen presenteerde gisteren zijn ontwerpen bij de Woningbouwvereniging Noord-oostpolder, de hoofdsponsor van de tulpenmozaïeken. De kunstenaar toonde er onder andere een ijkpunt in de nog kale polder, met daarop een voor-rangsbord. Heel herkenbaar, zoals ook het mozaïek van de noordpunt van Schokland herkenbaar zal zijn.

In andere beelden zit veel meer fantasie van de 53-jarige Emmeloorder kunstenaar opgesloten. Al deed hij inspiratie op in de soms bittere polderrealiteit. Zo treurde de kunstenaar over de aanslag op het Lindenlaantje langs de Deel. De actualiteit is volgende week in een tulpenmozaïek te zien. En ook de ver-

keersituatie in Emmeloord inspireerde Hoogeveen. 'Veel komt voort uit fantasie, uit dromen. Veel mensen zullen zeggen: dat is bedrog. Maar dromen zijn belangrijk, in het leven van ieder mens', vertelt Hoogeveen.

Eigen verhaal

Zo vertelt elk mozaïek een eigen verhaal. Te beginnen bij het water met daarop volgend vijf mensen die bij elkaar zitten en fantaseren. Over hun toekomst in de polder. Zo lopen werkelijkheid en fantasie voortdurend door elkaar, zo vervagen de grenzen tussen werken en vrij zijn. 'Het leven is een theater', zou Hoogeveen als motto aan zijn creaties willen meegeven. In dat theater is geen plaats voor clichés. Daarom geen pioniers aan de schop, maar een man en een vrouw die nadenken over het verwezenlijken van hun dromen. Daarom ook geen poldertoren in een tulpenausje. 'Want die toren kan iedereen zo zien.' Maar de combinatie fantasie en tulpen levert veel vrolijkheid op, zo geeft de kunstenaar aan. 'Je moet het zien als een feestje.' Natuurlijk heeft Hoogeveen zich beperkingen moeten opleggen. Juist het gebruik van tulpen nopen hem tot eenvoud, tot Dick Bruna-achtige beelden en tot een beperkt kleurgebruik. Veel rood en geel dus. 'Het is heel spannend, ook voor mij.'

Verrijking

De Woningbouwvereniging Noord-oostpolder ziet de tulpenpracht als een stukje verrijking van de leefbaarheid in Emmeloord. De hoofdsponsor wil daarmee maar onderstrepen dat een woningbouwvereniging vandaag de dag meer is dan een verhuurder van hui-

zen. 'Dat station zijn we gelukkig gepasseerd', zegt directeur Ton Beurmanjer. 'Wij hebben ook een maatschappelijke taak, die in directe verbinding staat met het wonen als beleving.'

Als het een beetje meezit, zijn de tulpenmozaïeken veertien dagen lang te bewonderen. Meer dan 300 middelbare scholieren van het Groenhorst College en de drie Emmeloordse middelbare scholen helpen volgende week woensdag met het steken van de tulpen, zo'n 900 per vierkante meter, in totaal zo'n 650.000. Leerlingen van het Groenhorst College gaan dinsdag de hele dag tulpen kappen.

De mozaïeken vormen één van de attracties van de Emmeloorder Nacht van Oranje. Volgende week vrijdag zijn ze vanuit een reuzenrad op de Deel te bewonderen.

Directeur Cloo van de kermis gaf de aanzet tot het maken van de mozaïeken, aldus Jan Vroom, één van de 'Nacht'-organisatoren. De kermisdirecteur herinnerde zich de mozaïeken die in de jaren zeventig de stadgrachten opfleurd. Vroom: 'De burgemeester belde hem destijds op zondag op met de vraag of hij alsjeblieft de kermis kon openen. Er waren zoveel mensen bij de mozaïeken dat ze niet wisten waar ze die allemaal moesten laten.' Overigens zorgt de kermis voor verlichting van de tulpenpracht.

Ook in de Lange Nering zijn tijdens de Nacht van Oranje tulpenkappen te zien. Geen echte, maar houten bouwsels van anderhalve en twee meter hoog. Leerlingen van het Zuyderzee College vervaardigen die, honderdvijftig in totaal.

20 april 2000

Robbertsen en Brusse in top-drie beste secretaresses

NOORDOOSTPOLDER - Patricia van Kerkwijk uit Lelystad mag zich sinds gisteren 'Flevolands secretaresse van het jaar' noemen. Gerda Robbertsen uit Tollebeek eindigde als tweede, tijdens de verkiezing die plaatsvond in Almere. De Emmeloordse Ellen Brusse werd derde.

De verkiezing van Robbertsen is opmerkelijk, omdat zij als vrijwillig secretaresse in de prijzen viel. Robbertsen 'werkt' voor Dorpsbelang Tollebeek en Ondernemersvereniging Emmeloord (OVE). Dorpsbelang-voorzitter Jaap Naaktgeboren concludeert dan ook terecht dat Robbertsen professioneel secretaressewerk levert.

Ellen Brusse is werkzaam bij publiciteitsbureau EPB in Emmeloord.

■ Honderden leerlingen van Emmeloordse scholen voor voortgezet onderwijs waren gisteren druk in de weer met het insteken van duizenden tulpen die de mozaïeken moeten vormen langs de stadsgrachten.

Hans Veenhuis

Leerlingen Emmeloordse scholen maken fleurige mozaïeken stadsgrachten

Liever tulpensteken dan machtsverheffen

(Van één onzer verslaggevers)

EMMELOORD - Tulp voor tulp voor tulp. Een beetje saai is het wel, vinden de leerlingen van klas 3A1 van het Zuyderzee College. Er is geen radio en vanmiddag hebben ze een repetitie wiskunde, machtsverheffen. Dan toch liever tulpenkoppen steken in de mozaïeken langs de stadsgrachten. De tulpenkoppen zijn een dag

eerder van het land gehaald, met behulp van een forse spijker maken de leerlingen gaten in de aarde waarin de stelen gaan. 'Ze zijn vet verlept', vinden de leerlingen. 'Een regenbui en ze zijn weg.' Voor de organisatie Nacht van Oranje is het te hopen dat de weergoden meewerken. Die doen in ieder geval deze dinsdag hun best. Een lekker zonnetje maakt het steken van de tulpen aange-

naam. Maaike van der Bij heeft weleens op het land gewerkt als tulpenkopper, het maken van de mozaïeken vindt ze leuker om te doen. Een ochtendje geen school, een bioscoopbon als bedankje in het vooruitzicht. Bovendien: 'Hier zie je dat het wat wordt.' Marteke Stuiver holt heen en weer om kistjes met tulpen op te halen. De kistjes gaan in rap tempo leeg als de leerlingen de slag te pakken hebben.

Kunstenaar Willem Hoogeveen maakte de ontwerpen en legt vandaag een flink aantal kilometers af langs de 24 mozaïeken. 'Het gaat goed, jullie zetten ze mooi dicht op elkaar', zegt hij tegen de leerlingen van klas 3A1. 'Maar het gaat niet helemaal goed, want hier moet nog een randje paarse tulpen staan', wijst hij. Ehm. Waar zijn die? Marieke haalt ze, Hoogeveen pakt er de tekening bij en wijst aan wat de bedoeling is. 'Hadden ze wel wat eerder mogen vertellen', vindt Linda

Butzelaar. Wat rooie en rose tulpen ruimen het veld en niet veel later krijgt de paarse rand vorm. Een paar leerlingen lopen naar de overkant om het werk van afstand te bekijken. 'Nauwelijks te zien', is de conclusie. Hoogeveen vervolgt zijn ronde en mozaïek-organisator Guust de Nijs komt langs met drinken en koffie. 'Jottum', roept Linda. 'Ik heb hartstikke dorst.'

Kunstenaar Hoogeveen is tevreden over de werkzaamheden van de vele leerlingen. 'Het gaat prima. Het is een prachtig gezicht, al die leerlingen die aan het werk zijn.' Maaike heeft nog wel een goede vraag voor hem: 'Dit heet *Het Doel*, maar wat stelt het voor?' Marielou Wobben vermoedt dat het doel is 'hogerop klimmen'. Ze heeft gelijk. Hoogeveen: 'Het is nu nog wat abstract. Het doel staat hoog, misschien is het niet zo raar dat je zegt dat je je doel hoog moet stellen wil je wat bereiken.'

ADVERTENTIE

27 april 2000

donderdag 27 april 2000

algemeen

Openluchtconcert De Kast, tulpenmozaïeken en 'Holland Festival'

Emmeloord bereidt zich voor op petterende 'Nacht'

(door Huis de Groot)

EMMELOORD - Emmeloord bereidt zich voor op de vierde editie van de Nacht van Oranje op vrijdag 28 april, die zeker heel wat mensen, ook van buiten de polder, op de been zal brengen. Naast de bekende muziek van de populaire Friese formatie De Kast die op de Kleine Doolhof in het centrum een gratis openluchtconcert zal geven. Andere toppers zijn de vierentwintig verdichte tulpenmozaïeken langs de stadgracht, het 38 meter hoge 'reuzenrad' en activiteiten die vallen onder het thema 'Holland Festival'.

De 'Nacht' gaat om 19.00 uur van start op De Dool, waarmee burgemeester Willem van Rappard de grootste Nederlandse vlag rijst. Dit gebeurt met behulp van een hijskraan. De vlag werd in 1998 voor de eerste maal gebruikt bij de reconstruering van het grootste raamkozijn. De reacties van het publiek waren zo uitbundig dat de Commissie Nacht van Oranje heeft besloten de vlag vast onderdeel van de 'Nacht' te laten zijn. Pratenkoren zetten de officiële opening luister bij met 'de Zuyderzeeballade' en Tulpen uit Flevoland.

Verenigingen

De belangstelling voor de Kijle, Speel- en Doenmarkt, die onder de paraplu 'Holland Festival' plaatsvindt, is groot. Het aantal deelnemers en vooral de diversiteit, voldoet volledig aan de verwachtingen van de organisatie. De hele Lange Nering slaat vanaf 19.00 tot 22.00 uur bol van de creatieve activiteiten van verenigingen uit de polder. Zij presenteren zich aan het publiek met allerlei spannende activiteiten waarmee ze hun verenigingskassa hogers te spelen.

Zo komt schietvereniging De Koerel met een twaalf meter lange, door de schietclub gecontroleerde wagen, waar men kan kosten los goed met in in het richten en schieten met een luchtgeweer. VC Emmeloord verkoopt oranjeboekjes. Sonting Emmeloord stelt een survivalaan op en bij de OBO kan men oerhollandse dansen.

Ook speelvereniging DOB staat in de winkelstraat met een extra lange speltak. Hier kan iedereen tegen een geringe bijdrage op spelen. De opbrengst van deze spelactiviteit is bestemd voor de landelijke vereniging

De Zonnebloem, die bekend is om haar activiteiten voor langdurig zieken, lichamelijk gehandicapten en hulpbehoevende kinderen. Voor de winnaar is een reis naar slaagroomtaart beschikbaar.

Show & Drumfanfare Noctis houdt tijdens de 'Nacht' een grote luister onder het motto 'Schijf je rijk'. Hierbij worden rollen, solistepijpen, voorlocht waarna al dan niet een lot versnapt uit. Er zijn veel prijzen te winnen, waarbij de winnaar vrij keuze heeft. De hoofdprijs is 2000 gulden. Mochten niet alle loten verkocht worden, dan gaan de Noctis-leden de autoriteiten erna langs de deuren om te proberen het restant aan de man te brengen. Met de opbrengst van de luister wil Noctis goed inruimen voor nieuwe instrumenten.

Gratis verloting

In de stand van Radio Noord-oostpolder, ter hoogte van flat De Meermaal, vindt om 21.00 uur de verloting plaats van de gratis loten die tijdens de officiële opening van de Nacht van Oranje worden uitgedeeld. De hoofdprijs is een fiets, de tweede prijs is een minuscule gratis winkeltje bij een supermarkt en daarnaast drie derde prijs wint, krijgt drie maanden lang elke week gratis een bus ritje met thuisbezorgd. Bij afwezigheid van de winnaar wordt een nieuw lotnummer getrokken. Het is dus van belang bij de trekking aanwezig te zijn.

Tijdens het oranje-feestje ziet de Lange Nering er oerhollandse uit. Met rood-wit-blauwe vlaggetjes. Oerhollandse gevels, een 4,5 meter hoge mol en handdoekdring kleurrijke houten tulpen van ieder ongeveer twee meter hoogte, ge-

Blin van de hoogtepunt tijdens de Nacht van Oranje zijn de tulpenmozaïeken langs de stadgracht, die vooral uit het reuzenrad goed te zien zijn.

maakt door leerlingen van het Zuyderzee College. Voor de muzikale noot tijdens het 'Holland Festival' zongen onder meer Noctis, Radio Noord-oostpolder, De Schelpenwinklers, accordeonvereniging Crowscooky en muziekgroep Noctis. Sinter stons in het Emmeloordse centrum, waar ook de winkels geopend zijn tot 22.00 uur. Aanstaand vindt het openluchtconcert van De Kast plaats in het hart van het Emmeloordse centrum.

Een concert dat volgens Jan Vroom, voorzitter Commissie Nacht van Oranje, bewaakt op deze locatie wordt gehouden. De Nacht van Oranje is een centrumgebaren. De Kast is daar onderdeel van en dit optreden hoort thuis op de plek waar de hele avond al feest gevierd wordt. We willen de sfeer van de hele avond vasthouden. Dan moet je niets mist aan de biltkast van Emmeloord houden. Het zal best druk worden.

Maar om scoot de Emmeloorders het auto maar laten staan en op de fiets komen'.

Reuzenrad

De maaiers van de stadgracht zijn niet alleen wandelers maar ook de Korte en Lange Dreef toezichtigen. Degene die niet bang is uitgevallen, kan ze nog beter zien, vanuit een 38 meter lang reuzenrad. Dit rad is vanaf vrijdag (donnerdag) tot en met 7 mei, parallel aan de kermis geopend en staat op de Kleine Dool, aan de kant van het Landhuisje. Met in totaal 24 lussen en circa 12.000 lampen is het rad één van de modernste in zijn soort. Met dit reuzenrad wil de Commissie Nacht van Oranje recht doen aan de slogan 'Nacht van Oranje, altijd iets bijzonders'.

Dit jaar dus geen recordopname die verspreiding werd in het Guinness Book of Records.

Voorgaande jaren waren er de 530 meter lange oranjeboek, 4500 mensen die luisterde het. Wilhelmus zongen en vorig jaar 10.000 liter Koosginningsop.

Maar het evenement zoude dat nu is teruggevoerd, heeft volgens Vroom avond tijd en werk gekost, dat dat op zich al 'een record' is. 'Het leuk van de Nacht van Oranje is dat je werkelijk iets doet, voor de gemeenschap dat dat de moeite waard is.'

Daardoor wordt het leven in de gemeenschap ook prettiger. En je merkt ook dat het gewaardeerd wordt'. Met deze editie van de 'Nacht' verwacht Vroom opnieuw een stuk landelijke bekendheid te krijgen. 'Het wordt een tijd van een Nacht. Hoewel de verwachtingen niet langer gespannen zijn dan tijdens vorige edities'.

27 april 2000 - De Noordoostpolder

Leerlingen leveren topprestatie langs stadsgracht

Mozaïeken eerbeton aan stuwende kracht Huijbrechts

(door Fluus de Groot)

EMMELOORD - Het ouwerwachte overlijden van Espelaar Coes Huijbrechts heeft een schaduwwerpen over de mozaïeken. Dat is ook de reden waarom de officiële opening woensdagmiddag sober werd gehouden. Huijbrechts was de stuwende kracht achter de schermen van de tulpenmozaïeken. Jan Vroom, voorzitter van de Commissie Nacht van Oranje, roemde hem om zijn kennis op tulpengebied. 'Coes was ons gewezen, onze wandelende encyclopedie. Zijn dood is een gemis voor de mozaïekcultuur. Hij was iemand waar je van op aan kon, hij regelde werkelijk alles'. Vroom droeg daarom woensdagmiddag de tulpenmozaïeken op aan Huijbrechts. 'Het is jammer dat hij dit niet meer heeft mogen meemaken'.

Jan Heermans, voorzitter van de Tulpenfestivalcommissie, opende de tulpenmozaïeken nadat hij de leerlingen van het Groenhorst College en van de middelbare scholengemeenschappen had geprezen om hun inzet en doorzettingsvermogen. Zij waren het immers die deze gigantische klus, het insteken van zo'n 650.000 tulpenkoppes in de vierentwintig mozaïeken, hebben geklaard. Juille verdienen daarvoor een pluim, zeker degenen van het Groenhorst College. Deze leerlingen, die voor het tulpenproject twee da-

Zo'n 300 leerlingen brachten de mozaïeken woensdag 'tot leven'. (foto: Hans Veenhuis)

gen 'vrij' hadden gekregen, waren een dag eerder, samen met leerlingen van De Rotoerde, al meer actief in de weer op zo'n acht polderbedrijven, waar ze de tulpen kopten. En dat ging volgens J.J. Plantinga zo snel dat de eerste ploeg al om twaalf uur klaar was. 'Dat kwam ongetwijfeld door het mooie weer', vertelt hij.

Verwelkte tulpen

'Jongens, we werken wel van boven naar beneden, hè', roept hij een aantal leerlingen toe, die om ongeveer negen uur met het insteken van de tulpenkoppes van start gingen. 'Als ze dat namelijk niet doen', vervolgt hij, dan gaan de tulpen liggen. Dat komt doordat het talud scheef loopt'. Plantinga blijkt een kenner bij uitstap. Hij schudt zijn hoofd als hij naar bakken vol gele tulpen kijkt. 'Deze bloem,

volgens mij de Monte Carlo, is eigenlijk al uitgebloeid. Ook de stelen zijn al slap. Maar het is wel een mooie grote tulp. Daar steek je twee van weg tegen één witte. We hebben de tulpen dinsdag gekopt, maar eigenlijk had dat vorige week vrijdag al moeten gebeuren. De temperaturen zijn gewoon aan de hoge kant. En de komende dagen blijft het warm. Goed nat houden is mijn devies'.

Het insteken van de tulpen door zoveel leerlingen ziet Plantinga als 'een sociaal gebeuren'. 'Dinsdag heb ik al geen wankelend gebouwd en vandaag eigenlijk ook niet. Sommige leerlingen zijn zo sociaal bezig dat ze zelfs vergeten de handen uit de mouwen te steken'. Bij ieder mozaïek zitten ongeveer twaalf kinderen op hun knieën, die met behulp van forse spij-

kers gaten in de aarde maken waarin de stelen verdwijnen, onder het toezend oog van een begeleider. 'Voor de een is het een uiterst serieuze zaak, de ander neemt het niet zo nauw. Hoewel ze er wel hard aan moeten trekken om de mozaïeken op tijd af te krijgen, met Plantinga de klus toch als 'pure ontspanning'. En het weer werkt ook nog gigantisch mee. Meer kon je eigenlijk niet wensen'.

Saamhorigheid

Vroem die samen met voorzitter Guust de Nijis van de mozaïeekommissie regelmatig een blik werpt op de mozaïeken en waar nodig hand- en spandiensten verleent, vindt het insteken van de bloemen op zich al een bijzonder gebeuren. 'Het is een vorm van saamhorigheid die mij bijzonder aanspreekt', zegt hij, terwijl hij een blik werpt op al die 'veege' hiltjes' op het talud. 'Dit is echt een lust voor het oog. En door de combinatie van alle kleuren is het een straling voor het oog. Bijna een subside aan de bloemen zelf. Het is natuurlijk helemaal schitterend dat de plaatselijke kunstenaar Willem Hoogeveen hier insluiting aan heeft gegeven. Het worden echt kunstwerken. Ik hoop dat zijn thema hierin duidelijk naar voren komt. Je kunt met bloemen nog zoveel willen zeggen, maar ieders bloem behoudt toch zijn eigen karakter', aldus Vroom.

27 april 2000
De Noordostpolder
27 april 2000
Leeuwarder Courant

Leerlingen Noordostpolder in de weer met tulpen

EMMELOORD - Langs de Gracht van de Emmeloord tinnen gederen een paar honderd leerlingen van het Groenhorst College, het Zandhorst College, het Landhorst College en de Roodborstmoeras groeide aan 24 tulpenmozaïeken.

Leerlingen berekende van het Emmeloord College mozaïeken de hantet bereiden in alle. De leerlingen van elk 30 leerlingen, maar zijn beperkt met 200.000 tulpenkoppen. Verantwoordelijk voor het spelplan is de Emme-

loord kunstenaar Willem Hoogeveen. Hij gaf het tulpenmozaïek dat veerwerk begon en doet het 13 mei. In de hele Noordostpolder zijn verschillende stad de kleurrijke bloemen, zoals Batare uit Amsterdam. Tweekeer kanme de

mozaïeken in Emmeloord ook krijgen. 'Voor de een groot succes is de Diefjes'.

foto: Hans Veenhuis